

Løsninger



Septoria er Danmarks nationalsygdom i hveden. Sprøjtningerne omkring skridning er dermed ofte de vigtigste i sæsonen.

Hvilke midler virker bedst mod de enkelte sygdomme ?

To svampesprøjtninger er i regelen nok, men en tidlig sprøjtning i maj kan også være aktuel.



Af landskonsulent Ghita Cordsen Nielsen, Videncentret for Landbrug

Svampebekæmpelse i hvede kan være rettet mod meldug, gulrust, brunrust, Septoria (hvedegråplet),

hvedebladplet (DTR) og aksfusarium.

Bekæmpelse omkring skridning er oftest rettet mod Septoria, der er 'Danmarks nationalsygdom'. I tabel 1 (side 15) ses de enkelte sygdomme, og midler med bedst effekt mod

de enkelte svampesygdomme er angivet.

Hvedebladplet

I hvedemarken med reduceret jordbearbejdning og forfrugt hvede optræder hvedebladplet meget ofte, og angrebene

kan optræde tidligt og være kraftige. Der er derfor behov for stærke løsninger mod både hvedebladplet og Septoria.

Der anbefales derfor her i alt 0,4 til 0,6 liter Proline ved den delte aksbeskyttelse, eller der anbefales tilsætning af

Bumper/Tilt 250 EC/Zenit til andre løsninger. I det følgende vil kun svampebekæmpelse i pløjede marker blive omtalt. Såfremt der overhovedet optræder hvedebladplet i pløjede marker, så vurderes angrebene at komme senere eller være mere moderate.

Løsningerne nedenfor med mest Proline har effekt mod moderate angreb af hvedebladplet. Vælges løsninger uden effekt mod hvedebladplet, kan Bumper/Tilt tilsættes. Hvedebladplet indgår i år som noget nyt i planteavlskonsulenternes registreringsnet, og der kommer derfor løbende oplysninger om smittetrykket i pløjede marker.

Bredspektrede løsninger fra stadie 31

I Danmark udføres der typisk to svampebehandlinger omkring skridning, ligesom der udføres en tidlig bekæmpelse i begyndelsen af maj, såfremt der er angreb af meldug og/eller gulrust.

Af tabel 1 ses hvilke midler, der har bedst effekt mod meldug

og gulrust. Fra og med vækststadium 31 (et knæ udviklet) anbefales bredspektrede midler ved bekæmpelse af meldug og rust, det vil sige løsninger, der samtidig har god effekt mod Septoria. Anvend derfor ved meldugbekæmpelse i pløjede marker i vækststadium 31 til 32 for eksempel Flexity plus Rubric. Ceando (Flexity plus Opus) kan også anvendes.

Delt aksbeskyttelse

Ved en delt aksbeskyttelse kan anvendes midlerne og doseringsintervallerne i tabel 2. De højeste doser anvendes ved højt smittetryk (meget nedbør) og i de mest modtagelige sorter. Doserne er vurderet ud fra forsøgene og en hvedepris på omkring 130 til 150 kroner pr. hkg. I forsøgene har en samlet dosis på omkring 50 procent normaldosering ved aksbeskyttelsen ofte klaret sig bedst ved denne hvedepris (optimal dosis har varieret fra 25 procent til 75 procent normaldosering).

I tabel 2 er angivet et samlet dosisinterval på 40 til 80 procent

normaldosis eksklusiv eventuelt meldugmiddel. Normaldoserne for midlerne er følgende: 1,5 liter Bell, 1,0 liter Comet, 0,8 liter Proline, 1,0 liter Rubric/Mareto, 1,0 liter Prosaro, 2,0 liter Osiris. I forsøgene har det været en fordel at dele aksbeskyttelsen, også selv om der er større udbringningsomkostninger. Ved lavt smittetryk kan man eventuelt udføre aksbeskyttelsen på én gang.

Skævdelt dosis også OK

Hvis man grundet senere meldugangreb eller tidlig risiko for Septoria (meget nedbør) ikke vil vente med svampesprøjtning til vækststadium 39 (fanebladet udviklet), så kan man også skæve dele dosis, så der vækststadium 33 til 37 (fanebladet tæt på at være synligt) anvendes omkring 25 procent dosering og under eller efter skridning anvendes 35 til 50 procent dosering (eksklusiv meldugmiddel).

Løsningsforslag ved denne strategi er af pladshensyn ikke vist.

Midler og doser ved delt aksbeskyttelse.

Effekt mod	Vækststadium 39 (fanebladet udviklet)	Vækststadium 59-61 (2-3 uger senere under eller efter skridning)	Bemærkninger
Septoria, brun- og gulrust	Bell+Comet (0,15+0,1) - (0,45+0,1)	Bell 0,3-0,6	
Septoria, brun- og gulrust	Bell+Comet (0,15+0,1) - (0,45+0,1)	Proline 0,15-0,3	Rækkefølgen kan også være omvendt. Proline har kun moderat effekt mod rust. Kun sideeffekt mod hvedebladplet i angivne doser.
Septoria, brun- og gulrust	Bell+Comet (0,15+0,1) - (0,45+0,1)	Rubric 0,2-0,4	Rækkefølgen kan også være omvendt.
Septoria, brun- og gulrust	Bell+Comet (0,15+0,1) - (0,45+0,1)	Proline + Rubric (0,1+0,1)-(0,15+0,2)	Rækkefølgen kan også være omvendt.
Septoria, brun- og gulrust, hvedebladplet	Proline + Rubric (0,1+0,1)-(0,15+0,2)	Proline 0,15-0,3	Rækkefølgen kan også være omvendt. Ved højt smittetryk af hvedebladplet skal anvendes min. 0,4 l Proline. Proline har kun moderat effekt mod rust.
Septoria, brun- og gulrust	Proline + Rubric (0,1+0,1)-(0,15+0,2)	Rubric 0,2-0,4	Rækkefølgen kan også være omvendt.
Septoria, brun- og gulrust, hvedebladplet	Proline + Rubric (0,1+0,1)-(0,15+0,2)	Proline + Rubric (0,1+0,1)-(0,15+0,2)	Ved højt smittetryk af hvedebladplet skal anvendes min. 0,4 l Proline.

Tabel 2. Oversigt over midler og doser ved den delte aksbeskyttelse i pløjede marker. Ved behov for meldugbekæmpelse tilsættes Flexity eller Tern i vækststadium 39, da ingen af midlerne har tilstrækkelig effekt mod meldug. Flexity (og Ceando) anbefales kun anvendt én gang pr. sæson grundet risikoen for resistensudvikling hos meldug mod Flexity. Prosaro og Osiris kan også anvendes en enkelt gang ved aksbeskyttelsen, men er af pladshensyn ikke medtaget.